

Predikan

Palmsöndagen 2011, Johannesserien

Psalmer: 443, 135, 137, 45, 38.

Pär-Magnus Möller

Det var inte alltid så lätt för lärjungarna att följa Jesus. De förstod inte allt – långt ifrån. Så är det att vara en Jesu lärjunge; man vandrar i tro. Det betyder att man inte vet vart vägen går, men man vet vem man följer. Det visste lärjungarna. De litade på Jesus, även om de ibland protesterade och var besvärliga.

Jesus skall snart leda lärjungarna in i det som de upplevde var det totala kaoset. Det som de om några dagar skulle uppleva trodde de aldrig att de skulle få vara med om – det var inget de förväntade av lärjungaskapet. Hela staden, också de som vid inridandet i staden ropade ”Hosianna Davids Son”, skulle vara borta när den onda makten slog till. Snart skulle mörkrets timme komma och alla skulle fly för sina liv.

Bara för någon dag sedan hade alla lärjungarna bedyrat och sagt att Jesus var Messias – och när Jesus frågade om de skulle lämna honom hade de sagt: *Herre till vem skulle vi gå – du har det eviga livets ord – och vi tror och förstår att du är Guds helige*. Men när förföljelserna och utanförskap blev för stort så svek de allesammans och lämnade sin mästare och Herre ensam kvar. När de lämnade Jesus hade lärjungarna inte längre någon de vågade gå till. De blev alldeles ensamma.

Så fick lärjungarna lära sig, på det där konkreta sättet som förvandlar hjärtan, att man alltid skall stanna kvar hos Jesus även om det blir jobbigt och svårt – även om hela världen tycks vara emot den. Man skall alltid stanna kvar vid Jesus även då andra ropar att han är en lögnare, även då allting tas ifrån en, även då det kostar för mycket. Konkret fick lärjungarna nu inse det som de innan, med munnen bekänt, men som de nu med hjärtat visste; att Jesus har det eviga livets ord och han är Guds helige – Det finns ingen annan de kan gå till då om de vill söka livet!

Vi lever i ett samhälle där de flesta en gång i tiden var kristna och förstod världen utifrån ett kristet perspektiv. Den tiden är sedan länge borta – även om små reminiscenser fortfarande lever kvar. Några få procent av den Svenska befolkningen omfattar i dag en kristen levande tro och övar sig i lärjungaskap. Att människor har en gudslängtan är inte alltid samma sak som att de är lärjungar till Jesus – förhoppningsvis är de på väg att bli lärjungar, om det nu råkar finnas tillräckligt många kristna i deras omgivning som kan visa vägen.

Vår samtid tror visserligen att de vet vad kristen tro är och de tror att de vet vad som står i Bibeln (någonting om vi skall älska alla), men kunskapen är oerhört

minimal. Jag minns den självsäkre radioreportern som undrade hur jag kunde tro på att Jesus delade döda havet – det undrade jag också.

Samtidigt lever vi i en kyrka som inte riktigt förstått att tiden ibland har gått förbi henne. Det präglar oss kristna i vår självförståelse. Vi tror ibland att de kristnas plats i samhället är självklar och vi blir snarast upprörande då samhället ifrågasätter vår medverkan i olika sammanhang, än inser det märkliga i att vi faktiskt fortfarande får vara med trots vår tro. Varningsklockor borde ringa i våra öron då vi fortfarande får vara med bara vi inte tar Jesus med oss. Vi förvandlas till experter i humanvård, vi blir etiska rådgivare, människokännare, katastrofresurser osv. – bara så länge vi håller Jesus i bakgrunden. Det är som om samhället försöker förstå vad vi som kyrka är till för och de nyttjar oss där de tror att vi gör mest nytta och minst skada. Men vad är vi utan Jesus? Vårt enda ärende till denna världen är ju Jesus – utan honom har vi inget som helst existensberättigande – inget som helst! Utan Jesus kan vi likaväl gå med i det ateistiska förbundet Humanisterna och tillsammans med den göra goda allmänmäskliga insatser med gott samvete. Utan Jesus är vi ensamma och hjälplösa – och meningslösa.

Tänk nu att vi, som försöker vandra som Jesu lärjungar och försöker begripa vad det innebär, tänk nu om Jesus säger till oss att vi skall tillsammans med honom vandra in i det svenska samhället för att låta Sveriges folk verkligen veta vem han är. Vad skulle hända då?

Låt oss följa Jesus in i det sekulära Sverige. Jesus sitter på mopeden då vi rullar in i huvudstaden. Just då pågår den så kallade Jesusmanifestationen på stadens torg så det är många som ropar: Hosianna, Davids son... Så rullar vi upp mot Riksdagshuset och stiger in i plenisalen. Vi sätter oss på åskådarläktarna och ser med skräcklandad förtjusning på när Jesus ändrar talarstolen.

Vad är det han kommer att säga? Med största sannolikhet samma saker som han sade då. Han kommer att tala om människans okuvliga värde, om synden som förstör vår värld och våra liv. Han kommer att anklaga alla dem som nyttjar makten till egen vinning, han kommer obönhörligt slå ner på all falskhet och allt hyckleri. Han kommer att tala om felaktigheten i att sätta penningen som främsta mål och mening med samhället, han kommer anklaga vårt land för omänskligt hanterande av många av våra invandrare – allt sådant kommer han att säga – och många av de politiskt skolade och korrekta kommer nog till viss del nicka och stämma in.

Men så kommer han närmare kärnan av det kristna livet. Han börjar tala om omvändelsen. Han talar om sig själv som den enda vägen. Han nämner att han är Gud, att ingen kommer till Faderns himmel utan genom honom, han säger att

han en dag skall komma tillbaka och döma var och en efter hans gärningar, och att bara dem som bett om förlåtelse för Jesu Kristi skull och tar sitt livs utgångspunkt i Jesu kors och hans försoningsgärning skall bli räddade från den eviga tomheten. ”Den som inte tar sitt kors och följer mig är inte värd att tillhöra mig”, tillägger han i förbifarten.

Ni kan tro att det kommer att bli liv i salen. Talmannen kommer att tillkalla vakter som släpar honom utanför ut på gatan. Korsfästning pysslar vi ju inte med i vårt samhälle, men det finns andra metoder. Dagen efter kommer samtliga dagstidningar skriva om galningen i Plenisalén – man kommer att jaga syndabockar och ta reda på vem som tillät honom att tala – man gör förlöjligande reportage och har Jesus tur kommer han leva i samhället utkant som dåtidens spetälska. Var och en som inbjuder honom att tala kommer att drabbas av samma utfrysning och förakt.

Så står det: Lärjungen skall vara nöjd om han får det som sin lärare och tjänaren om han får det som sin herre.

Den stora striden står egentligen inte kring vad Jesus säger – det gjorde det heller inte på Jesu tid. Vad Jesus sade var ofta bara sådant som alla visste var rätt och riktigt – även om man då som nu kunde reta upp maktens korridorer med det som är rätt och riktigt och låta det få sina konsekvenser. Striden står istället om vem Jesus är. Så länge vi kristna hävdar fina religiösa åsikter och menar att vi skall göra snälla saker så är egentligen allt lugnt – vi har ju yttrandefrihet i landet. Men när vi lyfter fram Jesu person, då händer något annat. Då blir det komplicerat och farligt.

I slutet av 1800-talet och under hela 1900-talet har man försökt anpassa kristendomen till det moderna samhället. Det vanligaste sättet att anpassa vår tro har varit att plocka bort Jesu person och ersätta honom med en lära: en etik- och morallära. Det var detta som man gjorde med religionsundervisningen 1919, man ersatte Jesus med ett begrepp som kallade ”Jesu enkla lära” och innebar i princip Bergspredikan (vilken inte på något sätt innehåller en enkel lära). Hela den s.k. liberalteologin har arbetat med detta koncept. Resultatet kan vi se – ett folk som inte längre vet vem Jesus är utan tror att kristendomen handlar om att vi skall vara snälla mot varandra – och något flummig begrepp som definieras som Jesus kärlekslära – vad det nu är för någonting.

Att vara lärjunge i dagens Sverige är inte lätt. Hur förmår vi bära det utanförskap och det lidande som det faktiskt innebär. Förr var det lite fint att vara kristen – det gav status. Statskyrkan var en del av statens trygghet och goda ordning. I dag är kyrkan något helt annat. I dag ställs det tydligare lärjungakrav på oss. Att vara lärjunge är inte att omfatta en lära utan att följa en person, Jesus

själv. Vi vet inte alltid hans vägar – han kan leda oss in i det vi inte trodde eller önskade. Men så är det att vandra i tro – vi vet vem vi följer men vi vet inte alltid hans vägar. Är vi tillräckligt tränade för att våga följa också när det börjar bli lite jobbigt? – eller tillhör vi dem som då hoppar av? Herren har kallat oss samman som församling för att vi skall stötta varandra och hjälpa varandra i detta.

Den fråga som jag önskar att ni talar med varandra om under den vecka som kommer är: Vad behöver jag för hjälp när min efterföljelse blir svår? – Hur kan vi andra i församlingen hjälpa dig när Jesus kallar oss att följa honom upp till Jerusalem och det väntande lidandet. Hur skall vi konkret våga leva i Jesu efterföljelse?

Nu skall vi i den kommande veckan få nåden att i stilla veckan i gudstjänstens form vandra med Jesus och hans lärjungar upp till Golgata. Vi har så mycket att lära av den vandringen! Vi behöver förstå vilka umbäranden som väntar oss, vi behöver öva oss i att vara beredda på dem.

Lärjungen skall vara nöjd om han får det som sin lärare och tjänaren om han får det som sin herre. Vi vet att frälsaren fick lida – så som också vi är kallade att lida – men vi vet också att han segrade och uppstod till evigt liv – så skall också vi göra. Därför måste vi öva oss i att inte lämna Jesu sida vad som än händer.

Låt oss be: Jesu bevara oss som dina lärjungar vad som än händer. Hjälp oss att allt mer överlåta våra liv till dig. Tack Herre för att du går före oss in i lidandet och delar allt. Tack för att du leder oss ut ur lidandet och döden så att vi med dig får möta uppståndelsens eviga morgon. Amen.